

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 64: Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v., lov om forsikringsvirksomhed og realkreditloven. (Afskaffelse af ministerudpegede bestyrelsesmedlemmer i pengeinstitutter, forsikringselskaber og realkreditinstitutter).

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.
(Fremsat 14/11 96).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Dette er en genfremsættelse af et lovforslag om afskaffelse af offentlige repræsentanter i pengeinstitutter, livsforsikringsaktieselskaber og realkreditinstitutter. Sidst det blev drøftet her i salen, var den 17. november 1995, hvor forslaget på ny blev afvist.

Sidste år drøftedes et forslag fra SF om at udvide ordningen med udpegelse af offentlige repræsentanter. Også dette forslag blev afvist. Og der er ikke siden da sket ændringer i regeringens holdning til, hvorvidt der skal være offentlige repræsentanter i de nævnte institutter.

Formålet med de offentlige repræsentanter i finansielle virksomheders bestyrelser er at sikre, da der nu er store samfundsmæssige interesser i den finansielle sektor, at også disse interesser indgår i virksomhedernes overordnede ledelse. Man må huske på, at finansielle virksomheder ikke alene er almindelige erhvervsdrivende selskaber, men at de via deres forretningspolitik har en væsentlig indflydelse på hele samfundsøkonomien.

På den baggrund finder jeg, at den offentlige repræsentant er et nyttigt og ønskeligt led i det samvirke, som foregår og skal foregå mellem de finansielle virksomheder og det øvrige samfund.

Og jeg vil også gerne tilføje, at man ikke skal underkende betydningen af, at flere mennesker – jeg havde nær sagt almindelige mennesker – også involveres i den type forretningsvirksomhed, som den finansielle sektor udgør. Derfor er det et vigtigt element i en demokratisering af hele den økonomiske side af det danske samfund.

Regeringen kan derfor ikke støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg vil godt sige indledningsvis, at jeg er enig med regeringen i at afvise lovforslaget, men jeg synes alligevel, regeringen skylder forslagsstillerne at argumentere lidt, og det vil jeg gerne bede ministeren om bare i generelle vendinger:

Hvornår har offentligt udpegede repræsentanter i finansielle virksomheder helt konkret bidraget til at demokratisere og til at sikre, at det offentlige interesser i forhold til den finansielle sektor er blevet til noget? Er der eksempler, der viser, at det nytter noget?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg er ikke i tvivl om, at de offentlige repræsentanter, der sidder i små og store institutter, lærer utrolig meget om, hvad den finansielle sektor er for noget, og at de derfor også kan bidrage til, at en viden spredes.

Så kan jeg forstå på hr. Frank Aaen, at ønsket er: Er der sket et eller andet? Er der en situation, hvor jeg kan trække henvendelser fra den offentlige repræsentant frem? Det har jeg altså ikke lavet en liste over. Jeg har ikke tænkt, at jeg skulle svare på den slags konkrete spørgsmål.

De offentlige repræsentanter er jo ikke forpligtet til at henvende sig til ministeren. De betragtes som et ligestillet bestyrelsesmedlem i bestyrelsen. Man kan selvfølgelig diskutere, om man skal skille de finansielle institutter efter størrelse og sige, at for dem, der er af en vis størrelse, skal man sikre, at de offentlige repræsentanter har en vis faglig indsigt. De behøver ikke være professionelle økonomer eller noget i den retning, men at de har en vis faglig indsigt i sektoren.

Men jeg tror, uden at jeg kan komme med ét konkret eksempel her og nu, at det er et væsentligt element i, at det ikke bare er superprofessionelle, der sidder med magten i de finansielle institutter, og det er det, der er det væsentlige for regeringen.

Jeg kan sige, at jeg selv som ressortminister på realkreditområdet har haft møde med de offentlige repræsentanter i realkrediten og drøftet forskellige forhold med dem, men det er jo ikke noget, der er fastlagt ved lov. Det er jo, for at jeg som minister kunne følge, hvordan udviklingen går.

Så jeg mener, at de offentlige repræsentanter er et værdifuldt bidrag, og jeg vil også tillade mig at kalde det et led i en demokratisering forstået på den måde, at viden og indsigt spredes ud over det decideret professionelle niveau.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Nu er ministerens civile erhverv jo kendt, men jeg kan da ikke tro, at regeringens hovedbegrundelse for at bevare systemet med offentlige repræsentanter skulle være, at bestyrelserne i den finansielle sektor skulle være sådan almindelig oplysningsvirksomhed på linje med folkeoplysningsloven, sådan at folk fik indsigt i de finansielle virksomheder.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren – og det vil jeg gerne have ministerens svar på – hvorfor tror ministeren, at folk med særlig indsigt skulle gøre særlig gavn?

Jeg vil bare minde ministeren om, hvilket civilt erhverv den offentlige repræsentant havde i Hafnias bestyrelse, at den offentlige repræsentant i KD's bestyrelse var landsretssagfører med speciale i den finansielle sektor. Der er jo aldrig nogen sinde nogen af dem, der har løftet et øjenbryn. Der er aldrig nogen sinde nogen af dem, der har foretaget sig noget, hver eneste gang det er gået galt. Og det er begrundelsen for lovforslaget.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Nu kunne det jo også være, jeg skulle vente med at svare på spørgsmål for at lade ordførerne komme til.

Men ganske kort: Selv om det ikke har stået i aviserne, er det jo ikke nødvendigvis sådan, at der ikke har været offentlige repræsentanter, der har henvendt sig. Nu taler jeg ikke om de konkrete eksempler, som fru Kirsten Jacobsen nævner.

Men jeg vil godt sige omkring Hafnia, at der jo ikke var offentlig repræsentant i Hafnia Holding, og det var Hafnia Holding, der gik konkurs eller i hvert fald gik nedenunder.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Nu er det jo et nyt område for ministeren, så derfor skal jeg sige til ministeren, at det måske var en god idé at gå hen og grave i historien og se, at det ikke er sådan, at man støtter sig på avisartikler. Der er faktisk stillet uendelig mange helt konkrete spørgsmål om, hvor mange gange offentlige repræsentanter har henvendt sig, hvor mange advarsler de er kommet med osv.

Og jeg skal illustrere over for ministeren, at det ser sådan her ud: én eneste gang har en offentlig repræsentant råbt vagt i gevær. Det var

i Nykredits bestyrelse, og dér blev man taget ind til en kammeratlig samtale med sin efterfølger, departementschefen i Boligministeriet, og så var det problem løst. Og det er den eneste gang, og det har vi altså svar på.

Og for mig så kan man have offentlige repræsentanter, hvis der er et politisk flertal for det, men så skal de have nogle pligter. Det har de ikke. Det skal ikke være politiske ben, som ministre kan sidde og dele ud til vennerne, og det er det.

Jacob Buksti (S):

Da vores ordfører, fru Sonja Mikkelsen, ikke kan være til stede i salen i dag, så skal jeg fremlægge Socialdemokratiets synspunkter.

Og for at tage tråden op fra det sidste indlæg, så kan vi jo i høj grad sige, at der her er tale om et forslag, som støtter sig på historien forstået på den måde, at der er tale om en genfremsættelse fra sidste folketingssamling, som også var en genfremsættelse fra 1991-92.

Fremskridtspartiet vil af med de offentlige repræsentanter i bestyrelserne for finansielle virksomheder. Socialdemokratiet er fortsat af den opfattelse, at det er nyttigt at have de offentlige repræsentanter, og derfor indstiller Socialdemokratiet lovforslaget til forkastelse endnu en gang.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg kan altså godt følge Socialdemokratiets fastholden af ordningen, det vil jeg også selv gå op og sige om et stykke tid.

Men jeg vil godt spørge Socialdemokratiets ordfører, om Socialdemokratiet har overvejelser om, hvorvidt man skulle styrke denne her ordning med det offentliges indsigt og mulighed for at påvirke, hvad der foregår i den finansielle sektor – hvorvidt der foregår sådanne overvejelser i Socialdemokratiet eller man bare er tilfreds med det, som det er.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg er sikker på, at hvis man slår efter under de tidligere behandlinger af dette forslag, så vil man kunne finde en mere uddybende argumentation fra vores side. Vi mener, at det system, vi har i dag, fungerer udmærket, og mig bekendt er der ingen overvejelser om ændringer heri.

Jens Hald Madsen (V):

Som sagt så er det jo ikke første gang, at denne her debat har været her, men fra Venstres side mener vi, at det er en relevant diskussion, for hvis man ser tilbage på de kriser, som vi har haft i den finansielle sektor, så mener jeg godt, man kan sætte spørgsmålstegn ved, hvor meget brug man har gjort af disse offentlige repræsentanter.

Og til det, som økonomiministeren nævner med, at det er vigtigt at have en offentlig repræsentant med, som kan se det måske i et andet lys, kan man jo så stille spørgsmålet til økonomiministeren: Jamen hvis en politiker eller en repræsentant for det politiske system har de faglige kvalifikationer og har indsigten til det og duer til det, ville det så ikke være muligt for denne politisk valgte at blive medlem af en bestyrelse?

Spørgsmålet er, om man skal tvinge disse virksomheder til at have en offentlig repræsentant. Jeg ser mange bestyrelsesmedlemmer, som har en utrolig politisk viden også foruden faglig viden, og den kombination er vel den bedste.

Det, som Venstre sætter spørgsmålstegn ved, er, om denne ordning med de offentlige repræsentanter overhovedet er brugbar, og om ikke vi kunne finde bedre løsninger ved f.eks. at have mere tilsyn med disse finansielle institutter. Det er vel det finansielle tilsyn, der er det vigtigste i denne forbindelse, og det at have nogle fagligt kompetente i bestyrelserne og ikke nogle, som måske mere er valgt ud fra et politisk synspunkt end ud fra et fagligt kvalifikationssynspunkt.

Det, der er vores problem i denne sag, er, at vi ikke er helt glade for den sprogbrug, som fru Kirsten Jacobsen har anlagt i den form, hvori forslaget er fremsat, og hvis Venstre skal støtte det, er der måske nogle ændringer af rent sprogmæssig karakter, som vi godt vil se indført, og det går vi i hvert fald positivt ind i.

Pernille Sams (KF):

Forslaget er en genfremsættelse, og min tale kunne derfor også let gå hen at blive en gentagelse. Så jeg vil nøjes med at henholde mig til, hvad jeg sagde på mit partis vegne, sidste gang vi behandlede forslaget den 17. november 1995:

Vi er stadig i store træk enige i indholdet, for vi er modstandere af, at der skal være offentlige repræsentanter i private virksomheders bestyrelser.

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Dette forslag er mildest talt ikke nyt. Det er en sag, vi har diskuteret utallige gange, og SF har fortsat den holdning, at vi ikke vil være med til at afskaffe de offentlige repræsentanter.

Det betyder ikke, at vi er fuldt ud tilfredse med ordningen. Sagen er jo den, at udviklingen har medført, at de finansielle institutioner udvikles til supermarkeder med holdingselskaber, hvor der ikke sidder offentlige repræsentanter, mens de offentlige repræsentanter i stadig stigende omfang sidder i teknisk betonedede datterselskaber, hvor de ikke er med til at træffe de strategiske beslutninger og derfor ikke har indflydelse på de beslutninger, der kan gå galt, og som vi ved er gået galt.

Det gælder især forsikringsbranchen, hvor vi simpelt hen lovgav forkert, da vi bestemte, at der skulle sidde offentlige repræsentanter i livsforsikringsselskaber. Men stort set alle livsforsikringsselskaber er netop tekniske datterselskaber i en koncern, og det vil sige, at repræsentanterne ikke har nogen indflydelse på de reelle beslutninger. Det er den største anke mod det nuværende system, og det skal selvfølgelig rettes.

Det andet problem, der har været, er, at det ikke er ordentligt præciseret, hvad de offentlige repræsentanter egentlig skal gøre. Jeg synes, det ville være rimeligt, hvis de skulle foretage en årlig indberetning til ministeren. Det gør man jo ikke af sig selv, hvis der ikke er noget specielt at indberette.

Og så vil jeg i øvrigt godt minde om, at selve det, at der ikke er sket indberetning til ministeren, ikke betyder, at der ikke er sket en form for indberetning. For i tilfælde af almindelig uenighed i en bestyrelse vil man selvfølgelig sørge for, at et mindretalssynspunkt kommer til udtryk i bestyrelsens protokol og derved kommer til Finanstilsynets kendskab. Dermed sker der en form for indberetning til myndighederne, og det er givetvis sket mange flere gange, end ministeren og ministerens kontor kan registrere.

Jeg synes stadig væk, at der mangler en præcisering af formålet, men vi er ikke rede til at afskaffe ordningen.

Ulla Solvang (RV):

Kort fra Det Radikale Venstre: Det Radikale Venstre mener stadig væk, at det er meget vigtigt med en offentlig repræsentation i de nævnte instanser. Det Radikale Venstre har tidligere afvist et lignende forslag, og vi vil gøre det igen.

Frank Aaen (EL):

Som det er fremgået af de korte bemærkninger, er vi indstillet på at bevare ordningen med offentlige repræsentanter i de finansielle virksomheders bestyrelser, men det er ikke udtryk for, at vi synes, det er nogen særlig god ordning.

Vi har faktisk ikke nogen eksempler på, at den har virket efter hensigten; tværtimod kan jeg godt nævne et par eksempler, hvor jeg har oplevet, at det offentlige repræsentant i en finansiell virksomheds bestyrelse faktisk har virket som den finansielle virksomheds repræsentant over for os og ikke den anden vej, altså helt modsat af det, man kunne forvente sig. Så af den grund vil vi gerne være med til ved en anden lejlighed at diskutere, hvordan vi forbedrer ordningen.

I virkeligheden skulle man nok gå endnu videre. Jeg tror, at det, der er mest brug for, hvis vi skulle have en egentlig indsigt i, hvad der foregår i den finansielle sektor, faktisk er offentligt ejede finansielle virksomheder. Det er set i denne sammenhæng et stort tilbageskridt, at giroen blev privatiseret. Jeg mener i virkeligheden, at det at have en offentligt ejet finansiell virksomhed er en af de bedste måder til at få egentlig indsigt i, hvad det er, der foregår, og på den måde også tilbyde kunderne et alternativ til de privatdrevne finansielle virksomheder.

Men det er en hel anden debat end den, der er lagt op til i dag, som sådan set bare går ud på, at det offentlige ikke må blande sig. Det er vi selvfølgelig helt uenige i, og derfor er vi helt uenige i det fremsatte lovforslag.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Når vi har et lovforslag til behandling, og i særdeleshed når det drejer sig om at afskaffe en ordning, er det altid godt at stille et hv-spørgsmål: Hvorfor har vi den lov om de offentlige repræsentanter i denne sammenhæng? Jeg må sige, jeg egentlig ikke rigtig kan finde et godt svar, og det gør selvfølgelig, at vi i Dansk Folkeparti når frem til, at vi støtter lovforslag nr. L 64, som det er fremsat her, fuldt og helt.

Vi mener faktisk, at det på mange måder giver en falsk tryghed både for befolkningen og for det politiske system, at der er offentligt udpegede repræsentanter i finansielle virksomheder. Det har erfaringsmæssigt vist sig, at den tro, man har på, at der er en særlig orienteringsmulighed og en særlig offentlig reaktionsmulighed, ikke bliver opfyldt.

Det får os til at sige, at der ikke er noget sagligt belæg for at fortsætte den nuværende ordning, medmindre det handler om, at man gerne fra det politiske systems side stadig væk vil have mulighed for at udpege folk til nogle poster. Det kan jo være ganske populært at bevare denne mulighed, som jeg kan forstå det måske er i regeringens og måske også andre større partiers interesse at fastholde.

Der ligger det i det, at der i dag ikke er juridisk pligt fra den udpegedes side til at orientere til det politiske system, og man kan som udgangspunkt sige, at hvis systemet skal fastholdes og fortsætte, må der være nogle klarere spilleregler for, hvad de offentlige repræsentanters rolle egentlig er. Så må det ikke sejle, som det gør nu, hvor det fra gang til gang er op til den enkelte repræsentant at finde ud af: Hvor når er det egentlig, jeg skal fortælle mit bagland, som jeg er udpeget af, hvad der foregår?

Alt andet lige giver det forhold, at man har offentlige repræsentanter, en fornemmelse af, at der er en særlig offentlig reaktionsmulighed. Den er i virkeligheden ikke til stede, og derfor skal systemet laves om.

I Dansk Folkeparti mener vi helt principielt, at private selskabers drift skal adskilles fra det offentlige, og så kan det offentlige herefter have en tilsynsforpligtelse og kræve oplysninger, som selvfølgelig skal gives under strafansvar. Det er klart, at det offentlige selvfølgelig skal have nogle oplysninger – vi har en årsregnskabslov, vi har Finanstilsynet osv. Selvfølgelig skal oplysningerne stadig frem, men principielt skal der ske en adskillelse mellem private selskabers drift og den offentlige tilsynsvirksomhed.

Jeg kan godt se allerede nu, at der ikke vil være flertal for dette forslag på nuværende tidspunkt. Det må vi så håbe der måske vil være på et senere tidspunkt i et nyvalgt Folketing, og så håber jeg også, at såvel forslagsstillerne som andre vil give det sin fulde opbakning én gang til, når det kommer frem til debat endnu en gang. Så kan folk selvfølgelig henvise til deres ordførertaler her i dag uden at forholde sig til, om der er sket en udvikling siden sidst.

Men det, jeg alligevel godt vil opfordre flertallet til, når man nu vil afvise forslaget, er i det mindste at prøve at skabe nogle klare regler om en sådan særlig offentlig indsigt, altså få skrevet ned, hvad det egentlig er, de offentlige repræsentanters opgave er, og hvornår de helt principielt skal orientere, plus at tage en diskussion, som også er nødvendig, om forholdet mellem de

oplysninger, som ministeren modtager, og Folketinget.

Der er ingen tvivl om, at når folketingsmedlemmer kommer ud til møder, og folk har det her i baghovedet med, at de er offentlige repræsentanter, er der nogle vælgere, der tror, at folketingsmedlemmer også til en vis grad er klædt på med hensyn til, hvad der foregår i disse virksomheder, hvor der er offentlige repræsentanter, og intet er jo mere forkert.

Derfor vil jeg opfordre flertallet til at sætte sig ned og bruge denne anledning, som nu er givet, til at finde frem til nogle klare regler, så man da i det mindste, når man ikke vil være med til at afskaffe dette dårlige system, får det forbedret.

Kirsten Jacobsen (FP):

Nu kommer det ikke aldeles og totalt overraskende for Fremskridtspartiet, at et flertal herinde har den holdning, at man skal have de offentlige repræsentanter. Men det kommer som en overraskelse for mig, at de, der ønsker, at man skal have disse offentlige repræsentanter, ikke mener, de skal lave noget, og i hvert fald ikke sikrer, at det er klart defineret, hvilke pligter de har, og hvilket ansvar de har.

Som systemet fungerer nu, er det, uanset hvilken etiket man putter på dem, politiske ben, politiske ben på helt op til 50.000 kr. eller 60.000 kr. pr. år.

Hvis man får udleveret lister over – det har man jo fået tidligere, og de bilag findes – hvem de forskellige ministre har udpeget, vil man se gode partikolleger over hele linjen, og man kan simpelt hen sætte partibogstaver bag ved. Det vil altså med andre ord sige, at det er det, man er optaget af. Man har her et betalingssystem for politiske tjenester, og så går man hen og kalder det – når debatten har været rigtig vild – at nu skulle de have udvidede pligter, og nu skulle de være offentlighedens vagthunde. Det er nemlig lige præcis det, de ikke er, fordi de ingen pligter har.

Jeg ville gerne, om ministeren kunne oplyse os om, hvorvidt der er sket en positiv udvikling, siden Folketinget i 1992 bestemte sig til, at nu skulle de her vagthunde være vagthunde, og nu skulle de ikke alene sidde i realkrediten, nu skulle de altså hele vejen rundt i den finansielle sektor.

Der er stillet spørgsmål, og jeg skal bare nævne ét spørgsmål, for det kan vi så opdatere, og det er bare, fordi man skal ikke tro, at vi siger noget, som ikke holder vand. Jeg henviser til et

spørgsmål stillet til boligministeren gennem Boligudvalget, spørgsmål nr. 209 af 25. juli 1990 (alm. del – bilag 281). Spørgsmålet lød dengang, og det var midt i, da det gik helt vildt for sig i realkrediten:

»Ministeren bedes oplyse, om det offentliges repræsentant i de tre realkreditinstitutters bestyrelse på noget tidspunkt i de sidste fem år har taget forbehold eller direkte stemt imod bestyrelsens beretninger eller regnskaber.«

Og så nævner man, som jeg sagde før, det ene eksempel, hvor der var en, der truede med det, men senere faldt med igen, og så slutter man af i det sidste afsnit, og her citerer jeg direkte fra svaret:

»Herudover har der ikke været konkrete tilfælde, hvor det offentliges repræsentanter har taget forbehold eller direkte stemt imod bestyrelsens beregninger eller regnskaber.«

Det var på det tidspunkt, hvor de tre institutter i hvert fald teknisk set faktisk blev insolvente, og hvor man gjorde alverdens ting, og så stod man herinde og sagde: Jamen det er også kritiskabelt, og nu skal de være offentlige vagthunde! Det eneste synlige bevis på en ændring, som jeg har set, er, at man nu udleverer en manual på en hel kasse, men om den offentlige repræsentant læser den eller ikke læser den, er lige meget.

Fremskridtspartiet har den opfattelse, at vi sagtens kan acceptere, hvis et politisk flertal herinde er uenig med os i, at de gør mere skade end gavn, og vil fastholde det. Men det, man aldrig kan få Fremskridtspartiet til at blive enig i, er, at man skal fastholde et system enten på grund af det, ministeren sagde før: fordi det giver folk et indblik i, hvad der foregår i sektoren – det skal jo ikke være sådan en slags AOF-aftenskoleundervisning, som virksomhederne skal betale 50.000–60.000 kr. for – eller fordi det er politiske ben til partikammeraterne.

Jeg kunne godt tænke mig at få et par meldinger fra ministeren om, om regeringen slet ikke overvejer eller vil overveje at lave nogle nærmere definerede pligter for disse bestyrelsesmedlemmer: simpelt hen give dem pligt til, at hvis de opdager i deres bestyrelsesarbejde, at noget er ved at gå galt, eller at lovgivningen ikke bliver overholdt, har de kun én eneste ting at gøre, og det er at gå tilbage til den minister, der har udpeget dem, og sige: Hør her, der er noget galt! Og så må ministeren igennem Finanstilsynet naturligvis få gjort noget ved det.

Som politiker synes jeg, det er uendelig flovt at vide, at hver gang det går galt i den finansielle

le sektor, har der siddet en offentlig repræsentant, som vi herinde siger er borgernes vagthund, men som ikke har sagt et kvæk eller løftet et øjenbryn i anledning af det, der er sket, uanset at den pågældende har haft alle oplysninger.

Det synes jeg er flovt, og derfor synes jeg, det er vigtigt under udvalgsarbejdet simpelt hen at få kulegravet, om de partier, som partout vil have det her system, ikke kan gå med til, at der i det mindste på et tidspunkt skal fastlægges nogle regler for det. For da vi i forsommeren 1992 debatterede det, var det faktisk den debat, der endte med at blive den interessante debat – det fremgår af Folketingets forhandlinger på det tidspunkt – og jeg kan oplyse ministeren om, at det var ministerens partifælle fru Lone Dybkjær, der var optaget af, at man skulle have klart definerede pligter.

Så i og for sig var det en positiv diskussion, men den medførte ingenting konkret, og nu står vi altså i 1996, og de intentioner, man havde, er altså kun blevet til en markedsføringsetiket om, at det er offentlighedens vagthund, og derfor kunne jeg godt tænke mig helt konkret at spørge ministeren, om der er nogen som helst forskel juridisk eller økonomisk eller på anden måde på de pligter, man som offentligt udpeget bestyrelsesmedlem har i 1996, og dem, man havde i 1992 eller i 1990, bortset fra de vage formuleringer om, at man altså skal varetage samfundets interesser. Men er pligterne og ansvaret for den enkelte person på nogen måde blevet ændret i løbet af den tid, der er gået?

Og mener ministeren, at det er acceptabelt, at hver eneste gang det går galt i en eller anden virksomhed i den finansielle sektor – og det er vi jo nødt til at se i øjnene at det også kan gøre i fremtiden – så skal man som politiker læse om, at den offentlige repræsentant endnu en gang ikke har gjort noget som helst? Og det er ikke, som ministeren sagde, folk, der ikke har indsigt; det er det ikke. I de store institutter og også i mange af de små er det veluddannede folk, så det er ikke det, der er i vejen.

Nej, det, der er i vejen, er, at man i loven har defineret, at de har nøjagtig de samme rettigheder og pligter som resten af bestyrelsen, herunder også tavshedspligt med hensyn til, hvad der foregår i bestyrelsen, i stedet for at sige: Ja, det har de ganske vist, men de har samtidig en tilbagemeldingspligt til den minister, der har udpeget dem. For hvis man ikke vil gå så langt som til at give dem nogle pligter, så er der altså kun én konsekvens, der er logisk at drage, og

det er at støtte forslaget fra Fremskridtspartiet og simpelt hen tage dem ud, for så er det ikke rimeligt at give befolkningen det indtryk, at vi har udpeget nogle politiske repræsentanter, som skal varetage befolkningens interesser i disse bestyrelser og sikre, at tingene går ordentligt for sig, for sådan er systemet altså ikke indrettet.

Jeg kan i hvert fald garantere for, at disse spørgsmål også vil blive stillet under udvalgsarbejdet, men hvis et flertal indstiller forslaget til forkastelse, håber jeg, at der så samtidig kommer nogle ændringsforslag om et klart defineret ansvar og nogle klart definerede pligter, som de offentlige repræsentanter i fremtiden må finde sig i at påtage sig, hvis de vil have lønnen for det arbejde.

(Kort bemærkning).

Svend Heiselberg (V):

Nu er forslaget jo velegnet til at skabe forargelse, men det, som jeg bliver lidt forarget over, er, at man nærmest fremstiller det, som om ingen offentlige repræsentanter har gjort noget som helst andet end at hæve den gage, som de får som offentlige repræsentanter. For jeg ved, at da jeg selv i slutningen af 1980'erne og begyndelsen af 1990'erne – dengang da SAS havde store problemer og økonomiske vanskeligheder – sad i DDL's bestyrelse, følte jeg det som min opgave at meddele både finansministeren og trafikministeren, at der var problemer, og at bede dem om at prøve at se på de ting, som man fra statens side havde interesse i at se på.

Jeg nævner det blot, fordi jeg mener, at den opgave, som den offentlige repræsentant har, jo er at gøre opmærksom på det, hvis man skønner, at der er problemer. Der vil selvfølgelig være nogle gange, hvor man som offentlig repræsentant ikke kan gennemskue de problemer, som man bliver stillet over for, men så har man altså en forpligtelse til at meddele det videre, og det gjorde jeg rent faktisk både til finansministeren og til trafikministeren, da jeg som medlem af DDL's bestyrelse kunne se, at der var problemer i SAS.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg vil understrege, at de offentlige repræsentanter har samme stilling i bestyrelsen som andre bestyrelsesmedlemmer, og det vil sige, at de også har de samme rettigheder og pligter og det samme ansvar, herunder strafansvar, som andre bestyrelsesmedlemmer har.

Det er også fuldstændig klart, at den offentlige repræsentant på lige fod med de øvrige bestyrelsesmedlemmer har pligt til at orientere Finanstilsynet om forhold, som er af afgørende betydning for virksomhedens fortsatte drift.

Så der er ikke, som man kunne få indtrykket af, tale om, at de offentlige repræsentanter sidder uden nogen som helst form for pligter og ansvar i den sammenhæng. De har både pligter og ansvar, og de skal bl.a. påse, at love og gældende regler overholdes, og de skal også påse, at den finansielle virksomhed udvikles tilfredsstillende.

Det er i øvrigt hele bestyrelsens opgave, altså hvert enkelt bestyrelsesmedlems pligt og ansvar, og der er altså mulighed for direkte at orientere Finanstilsynet, og der er pligt til at orientere Finanstilsynet, hvis der er forhold, som er af betydning for virksomhedens fortsatte drift.

Og det er klart, at et hvilket som helst bestyrelsesmedlem inklusive den offentlige repræsentant også kan henvende sig til en minister, hvis de føler, at det er nødvendigt, for det er faktisk ikke forbudt.

Kirsten Jacobsen (FP):

Folk kan gøre alting frivilligt, og det kan almindelige borgere også! Men her handler det altså om, at man markedsfører et system over for befolkningen, hvor man siger, at den offentligt udpegede repræsentant i dette system er dets vagthund, og at borgerne så den ene gang efter den anden opdager, at det går galt i det system.

Og derfor spørger borgerne selvfølgelig sig selv: Hvor er vagthunden henne? Og hvad har vagthunden lavet? Og dér er det, jeg synes, at det er uacceptabelt, at den vagthund hverken har tænder eller evne til at gø og bare er en slags logredyr, som gerne vil være flink og være gode venner med resten af bestyrelsen og derfor opfører sig ordentligt. Det er sådan, det foregår i virkeligheden.

Men ministeren kan være helt sikker på, at de nødvendige spørgsmål om, hvor mange gange den pligt, ministeren omtalte, er blevet brugt i hvert enkelt institut for sig gennem de sidste fem år, vil blive stillet, og så kan vi jo ved andenbehandlingen se, hvilke voldsomme tal det er, og så kan vi sammenholde dem med oplysningerne om de institutter, hvor det er gået galt.

For det er jo selvfølgelig ikke rimeligt, at den offentlige repræsentant henvender sig, hvis alt går efter bogen. Men vi har stribevis af eksemp-

ler på institutter, hvor det ikke er gået efter bogen, og den oplysning vil jo være interessant, og jeg håber ikke, at ministeren vil sende os det svar, at det er omfattet af bank- og sparekasselovens § 50 osv., og at det derfor er hemmeligt, så vi ikke kan få det at vide.

Det kunne jeg faktisk godt tænke mig, for det vil jo være rigtig interessant, at ministeren kan stå heroppe og slynge ud, hvilken pligt man har til at henvende sig, hvis noget går galt, hvis vi ikke kan få oplyst, om man så også gør det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Elisabeth Arnold):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Forhandling om redegørelse nr. R 14: Trafikministerens redegørelse af 26. februar 1997 om trafikikkerhed på de danske veje. (Redegørelsen anmeldt 26/2 97. Redegørelsen givet 26/2 97. Meddelelse om forhandling 26/2 97).

Forhandling

Erling Christensen (S):

Udviklingen i biltrafikken fra 1970 til nu viser en stigning på 80 procent. Og ser vi på udviklingen i trafikulykker i samme tidsrum, så var der i 1970 næsten 1.300 dræbte, men i 1995 kun 582 dræbte og ifølge den foreløbige opgørelse i 1996 522 dræbte. Den udvikling skal vi fortsætte, og vi skal ville midlerne.

Regeringens handlingsplan for trafikikkerhed er en opfølgning af Færdselsikkerhedskommissionens strategiplan fra juni 1996.

Indsatsen skal koncentreres om fire hovedområder: